

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Gelis 07.03.2022
Published /Yayınlanma 31.05.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Vatansever Bayraktar, H., Fırat, T. & Açıksever Fırat, B. (2022). Sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(83), 992-1007.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3090>

Doç. Dr. Hatice VATANSEVER BAYRAKTAR
<https://orcid.org/0000-0002-0458-3405>

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, İstanbul / TÜRKİYE

Taner FIRAT
<https://orcid.org/0000-0002-4778-7459>

MEB, Cumhuriyet İlkokulu, İstanbul / TÜRKİYE

Buket AÇIKSES FIRAT
<https://orcid.org/0000-0001-9955-9549>

MEB, Leyla Bayram İlkokulu, İstanbul / TÜRKİYE

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN PANDEMİ SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİM İLKOKUL CANLI (ONLINE) DERSLERİNE YÖNELİK TUTUMUNUN İNCELENMESİ

EXAMINATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS DISTANCE EDUCATION PRIMARY SCHOOL LIVE (ONLINE) COURSES

Issue/Sayı: 83

Volume/Cilt: 9

jshsr.org

ISSN: 2459-1149

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun ne düzeyde olduğu ve çeşitli değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemektir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni; İstanbul'un Avrupa yakasında bulunan Avcılar, Beylikdüzü ve Esenyurt ilçelerinin devlet okullarında, 2021-2022 eğitim öğretim döneminde görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Bu sınıf öğretmenleri arasından basit rastgele örnekleme yöntemi ile 268 sınıf öğretmeni seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan "Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (online) Derslerine Yönelik Tutum Anketi" ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Veri analizi sonucunda sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun cinsiyet, yaş, medeni durum, medeni durumuna göre bakmakla yükümlü olduğunu çocuk sayısı, bulunduğu okuldaki görev süresi, eğitim durumu, gelir durumu, canlı (online) ders uygulamaları ile ilgili kurs, seminer, hizmet içi eğitim vb. bir eğitim alma durumu, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) salgın öncesinde kullanma durumu ve salgın öncesinde herhangi bir dijital platformdan canlı (online) ders, sunum, seminer, video yayını vb. çalışma durumu değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı derslerine yönelik tutumu mesleki kıdem durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılık göstermektedir. Bu bulgu, mesleki kıdem sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı derslerine yönelik tutumunu artırmada farklı etkilere sahip olduğunu gösterir. Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı derslerine yönelik tutumunun en yüksek puana sahip olanların 6-10 yıl mesleki kıdemi olanlar olduğu, bunu 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip olanların ve 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip olanların izlediği görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı derslerine yönelik tutumunun en düşük puana sahip olanların 20 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olanlar olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, uzaktan eğitim, ilkököl canlı (online) ders, tutum.

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the level of the primary school teachers' attitude towards distance education primary school live (online) lessons and whether it differs according to various variables. A descriptive survey model was used in the research. The universe of the research; In the public schools of Avcılar, Beylikdüzü, and Esenyurt districts on the European side of Istanbul, there are primary school teachers working in the 2021-2022 academic year. 268 primary school teachers were selected from this primary school teacher by a simple random sampling method. "Attitude Questionnaire of Primary school teachers towards Distance Education Primary School Live (online) Lessons" and Personal Information Form, prepared by the researchers, were used as data collection tools. As a result of the data analysis, it was determined that the attitude of the classroom teachers towards the distance education primary school live (online) lessons with respect to following variables gender, age, marital status, number of dependent children by marital status, tenure at the school, education status, income status, the status of receiving courses, seminars, in-service training etc. related to live (online) lesson practices, using the Education Information Network (EBA) before the epidemic, and live (online) lessons, the status of getting presentations, seminars, video broadcasts, etc. from any digital

platform before the epidemic, does not show a significant difference. The attitude of primary school teachers towards distance education primary school live lessons differs significantly according to the variable of professional seniority. This finding shows that professional seniority has different effects on increasing the attitude of primary school teachers towards distance education primary school live lessons. It is seen that those who have the highest score for the attitude of the primary school teachers towards the distance education primary school live lessons are those with 6-10 years of professional seniority, followed by those with professional seniority of 5 years or less and those with 11-15 years of professional seniority. It is seen that the ones with the lowest scores for the distance education primary school live lessons of the primary school teachers are those with 20 years and more professional seniority.

Keywords: Primary school teacher, distance education, primary school live (online) lesson, attitude.

1. GİRİŞ

Dünyanın var oluşundan günümüze kadar canlılar yaşamları boyunca kendi aralarında ateş, duman, ses, işaret, dışkılama vb. yollarla kendi türleri ve diğer türlerle haberleşmişler ve kazandıkları deneyimlerle bilgi dağarcıklarını geliştirmişlerdir. Her canlı bu süreçlere yeni bilgi ve beceriler ekleyerek ilerleyişinin daha hızlı gelişmesini sağlamışlardır. İnsan var olduğu günden bu güne kadar bilgi kapasitesini sürekli artırma yoluna gitmiştir (Metin, Çevik ve Gürbey, 2021). İnsan elde ettiği bu bilgi birikimi ile bireysel, toplu veya uzaktan paylaşımlarda bulunmuşlardır. Bu paylaşımların örümcek ağı gibi sıklaşması ile birlikte kaynaktan iletilen bilgi ile kanal üzerinden alıcının uzaktan eğitilmesine katkı sağlamaktadır. En temel kullanılan yöntem mektuplaşmadır. Uzaktan eğitimin temelleri böylece mektuplaşma ile daha da netlik kazanmıştır. Uzaktan eğitim, esasında 18. Yüzyılın başlarında mektupla başlamış, iletişim ile bilgi alanındaki teknolojik gelişim ve hayat boyu öğrenmenin yaygınlaşmasıyla birlikte değeri, eğitimde gerekliliği ve her geçen gün başarı oranı artan bir eğitim modeli şeklini almıştır (Kışla, 2016).

Teknolojinin hızlı ataklarla gelişmesi insan yaşamının tüm alanlarına etki etmektedir. Keşfedilen yeni teknolojik sistemler her sahada kullanıldığı gibi eğitim ve öğretim alanlarında da yaygın bir biçimde kullanılmaya başlanmıştır (Çelik, 2021). Dijital dönüşümde meydana gelen gelişmeler eğitim sistemine de paralel bir şekilde yansımıştır. Çağımızda olan yeni teknolojik faaliyetler ile eğitim alanında yapılan çalışmaların sayısı artmış ve farklı uygulamalar ve yöntemler kullanılmaya başlanmıştır (Güneş, 2000, s. 22; Kırık, 2014). Dijital alanda meydana gelen değişimler eğitim öğretim sistemi içerisinde de zaruri olarak kök salmıştır. Bu sebepten ötürü laptop, mobil cihazlar, tablet, cep telefonları gibi mobil olarak taşınabilen teknolojik cihazların sayısının artması ve yaygın bir biçimde kullanılması, mekan ve zamandan bağımsızlığın sağlanması, bireylere bireysel öğrenmeleri için olanak tanınmasıyla uzaktan eğitimin ana amaçlarına ulaşması bakımından büyük bir önem teşkil etmektedir. Bu yeni ürünler var olan özellikleri ile internet hizmeti verebilmesi nedeni ile yeni bir öğrenme sisteminin doğmasına neden olmuştur (Kaplan, Kul, Bektaş ve Armağan, 2021).

Küresel sistemde teknolojik alanda yaşanan olumlu gelişmeler insan hayatını bazen kolaylaştırmakta iken bazen de zorlaştırmaktadır. Buna en iyi örnek olarak birebir yaşayarak tanık olduğumuz pandemi dönemini örnek verebiliriz. İnsanoğlu, geçmişten içinde yaşadığımız zamana kadar çok fazla kriz ve salgın hastalıkla karşı karşıya kalmıştır (Kaymaz, 2021). Covid-19, 2019 aralık ayı sonunda Çin'de görülmeye başlamış ve 05 Ocak 2020 tarihinde bu hastalığın yeni bir virüsten meydana geldiği açıklanmıştır. Covid-19'a ait ilk ölüm, kayıtlara 11 Ocak 2020 tarihinde geçmiştir. Çin'de hastalığın yayılmamasına yönelik gerekli tedbirler alınmasına karşın hastalık yayılmaya devam etmiştir. İki ay kadar kısa bir sürede 11 Mart 2020 tarihinde Türkiye'de ilk koronavirüs hastasının olduğu tespit edilmiştir.

Hastalığın hızlı yayılmasında ulaşım alanında teknolojik gelişmelerin katkısı yadsınamayacak düzeydedir. Teknoloji aynı zamanda bu süreçte insanların yaşamlarını bir yandan da kolaylaştırmaktadır. Yaşanan bu salgın insanların sosyal ilişkilerini, alışkanlıklarını, yaşam tarzlarını, çalışma şekillerini, eğitim öğretim biçimini, vb. birçok aktiviteleri hatta alış veriş, yemek, eğlence gibi birçok davranış ve alışkanlıklarını da değiştirmiştir. Dünya genelinde haftalar veya aylarca süren karantinalar, sokağa çıkma yasakları insanların sosyal yaşamlarını, kültürel aktivitelerini, çalışma ortamlarını, alışverişlerini, iletişimlerini, eğitim öğretim biçimleri vb. birçok işi evden internet yoluyla dijital alan uygulamaları üzerinden yürütür hale gelmiştir (Sağırılı, 2021).

Eğitimin her alanında yaşanan bu dijitalleşme ve yaşanan salgın hastalıklar, uzaktan eğitimin eğitim sisteminde köklü bir yer edinmesini daha da kolaylaştırmıştır. Uzaktan eğitimi; kaynak ile alıcının fiziksel olarak aynı ortamda olmadığı dijital ortamdan ses ve görüntü paylaşımı ile gerçekleştirilen eğitim sistemi olarak tanımlayabiliriz. Eğitimin okullarda yüz yüze yapılmadığı, Covid-19 salgın hastalığı süresi boyunca bireylerin eğitim öğretim çalışmalarına devam edebilmeleri için alternatif bir sistem olan ve aynı zamanda öğretene ile öğrenenin aynı mekânda olmadığı, aynı anda veya farklı

zaman dilimlerinde çeşitli araçlardan faydalanarak iletişimin gerçekleştirildiği eğitim çeşidine senkron eğitim sistemi denilmektedir (Türker ve Dündar, 2020).

Türk eğitim sistemi içerisinde kendisine çok fazla alan bulan senkron eğitim sisteminin en iyi biçimde planlanarak tasarlanması, sistem içerisinde verimli şekilde kullanılması ve değerlendirilmesi yapılarak, eğitim öğretim sisteminin başarıya ulaşması ve istikrarlı şekilde varlığını devam ettirmesi büyük önem kazanmaktadır. Yapılan çevrim içi derslerin istenilen sonuca ulaşabilmesi, velilerin bakış açıları, velilerin teknolojik bilgileri, öğretmenlerin teknolojik ve pedagojik yeterlilikleri, ders içi etkileşim olanakları, öğretim stillerinin öğrencilere uygunluğu, öğretmen ve öğrencilerin zamanı etkili kullanımlarına, canlı (online) derslerde varsa materyallerin ve ortamın verimli kullanılmasına, öğretmen ve öğrencilerin çabalarına, ihtiyaçlarına, ilgilerine, motivasyonlarına, tutumlarına, istek ve arzularına bağlıdır. Bireyin öğrenmeye olan tutumu, bireyin öğrenme üzerindeki tesiri en fazla olan duyuşsal hususlardan biridir (Erden, 1995; Tavşancıl, 2002). Tutum “*Bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine (motivation) dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir.*” şeklinde tanımlanmaktadır (İnceoğlu, 2010; Akt. Vatansver Bayraktar ve İşleyen, 2018). Tutum; bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlarıyla birey davranışlarının önemli ve kritik bir yordayıcısı olarak görülen psikolojik bir yapıdır (Anderson 1988; Kan ve Akbaş, 2005; Akt. Vatansver-Bayraktar, Kadioğlu-Ateş ve Afat, 2019).

Toplumdaki her bireyin temel olarak okuma ve yazma becerisine sahip olması amaçlanır. Fakat bireylerin sahip oldukları bu öğrenmeleri geliştirmelerine ve yeni öğrenmelerin kapılarını aralamasına rehberlik edecek birine ihtiyacı vardır. Bu alanda en önemli yüklerden biri, sınıf öğretmenlerinin omuzlarına yüklenmektedir. Özellikle okuma yazma ve temel becerilerin kavratılmasında sınıf öğretmenleri ana etkenlerden biridir. Çağımızda ilk okuma yazma eğitiminde sınıf öğretmenlerinin etkisinin yanında ilk okuma yazma eğitiminde, gelişen teknolojinin kullanılmasının önemi göz ardı edilemez. Okuma yazma öğretimi faaliyetleri sırasında eğitim teknolojilerinin kullanılması ile daha fazla donanım ve materyale sahip bir öğrenme alanı ayarlamak mümkündür (Kargın ve Karataş, 2021). Gelişen teknoloji okuma yazma ve temel becerilerin öğretiminde günümüzde teknolojinin sağladığı yararlar göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir.

Küresel salgın döneminde çocukların eğitim ve öğretim faaliyetlerinin karşılanması önemli bir konu teşkil etmektedir. Eğitim ve öğretimde yaşanacak uzun vadeli kesintilerin önüne geçebilmek adına tutarlı, uygulanabilir, herkesin ulaşabileceği, etkili, sistematik bir yapının oluşturulması gerekmektedir. Bu nedenle uygulanan eğitim sisteminde çeşitli değişikliklerin yapıldığı görülmektedir. Eğitim yapılarında oluşturulacak değişiklikler ile öğrencilerin sağlıklarını tehlikeye sokmadan gelişimlerini ve öğrenmelerini tamamlamalarını sağlamanın en uygun şekilleri konuşulan en hassas konu olmuştur (Karaoğlu ve Özbay Karlıdağ, 2021). Yaşanan salgın hastalık senkron eğitim sistemlerinin kullanılması zorunluluk haline getirmiştir. Senkron eğitimler teknolojik sistemlere entegre edilerek her alt sistemler için üst, her üst sistemler için ise alt sistemler oluşturulmuştur. Salgın öncesinde Türk eğitim sisteminde var olan ancak çok kullanılmayan Eğitim Bilişim Ağının değeri bu durumla beraber artmıştır. EBA, pandemi öncesinde okullarda verilen eğitime destek olması amacıyla 2020 yılına kadar eğitime destek vermiş, salgının ülkemize kadar gelmesi ile 2020 mart ayından itibaren uzaktan öğretimin ana unsuru olarak kullanılmaya başlanmıştır (Karbeyaz, Yurtdakal ve Kurt 2021). Etkisini Dünya genelinde gösteren Covid-19 salgınının ülkemizde de görülmeye başlanması nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığı, yüz yüze eğitime ara vererek, senkron eğitime geçilmesi yönünde karar almıştır (Yolcu ve Kurt, 2021). Türkiye’de de salgın nedeni ile uzaktan eğitim sistemine geçilmiştir. Covid-19 salgın hastalığı nedeni ile uzaktan eğitimin uygulandığı kademelerden biride ilkokullardır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 16 Mart 2020 tarihinde tüm eğitim öğretim kademesinde eğitime 15 gün ara verilmiş ve verilen bu aranın ikinci haftasında uzaktan eğitime başlanacağı duyurulmuştur. 19 Mart 2020 tarihinde MEB tarafından yapılan duyuruda 23 Mart 2020 tarihi itibarı ile başlanması planlanan uzaktan canlı (online) ders uygulamasının içyapısı hakkındaki bilgi kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Yapılan bu açıklamada canlı (online) derslerin süresi bir hafta ile sınırlanmış ve açıklanacak olan herhangi bir uzatma kararına karşılık önlemlerin alındığı belirtilmektedir. Buradaki esas amacın öğrencilerin aleyhine oluşacak duruma düşmelerini önlemek ve senkron eğitim sürecinin esas olarak televizyondan ve internet ortamından yapılacağını belirtmektedir. Eğitim öğretim sistemindeki tüm öğrencilerin uzaktan eğitime erişebilmeleri, ücretsiz internet (8 GB) verileceği yapılan açıklamada belirtilmektedir (MEB, 2020a).

Milli eğitim bakanlığı uzaktan eğitime yönelik içerik oluşturmakla uğraşırken diğer bir taraftan da sıkça yapılan açıklamalarla var olan belirsizlik sürecini yönetmeye çalışmaktadır. 30 Mart 2020 tarihi itibarıyla uzaktan eğitimde öğrencilerle öğretmen arasında oluşan mesafeyi ortadan kaldıran ve etkileşim içerisinde derslerin işlenmesine olanak sağlayan canlı (online) ders uygulamasına başlanmıştır (MEB, 2020b).

Yaşadığımız zamanın oluşturduğu ihtiyaçlar ve bulunduğumuz zamana uyum sağlama bilincinin için var olan eğitim sistemlerinde ve bu eğitim sistemlerinin temellerini oluşturan felsefi yapılar da değişimler oluşmuştur. Gerçekleşen bu değişimler eğitim ortamlarının yapısını ve buralarda kullanılan eğitim materyallerini hatta eğitim öğretim için seçenek teşkil eden öğretim teknik ile yöntemlerinde değişim ve etkileşimin oluşmasına neden olmuştur (Zengin, Aslan, Alu ve Aslan, 2021). Dünya ve Türkiye genelinde yaşanan gelişmeler uzaktan eğitimin kullanılmasını zorunlu kılarken, öğretmen ve öğrencilerin bu süreci ne kadar tanıdıkları da önemlidir. Özellikle yüz yüze eğitim öğretim sisteminden bir anda sıyrılarak uzaktan eğitim sistemine geçmek birinci sınıflardan başlayarak üst kademelere doğru nasıl bir eğitim öğretim geçirmiş oldukları çok önemlidir. Yapılacak olan bu araştırma, uzaktan eğitim ile eğitim öğretimin nasıl ilerlediğini göstermek adına öneme sahiptir. Uzaktan eğitim sürecinin sürekli aktif bir şekilde kullanılması halinde planlamanın daha doğru yapılmasına katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Bireylere zaman ve mekan bağlamında esneklik sağlayan senkron eğitim sistemi modeli her türlü iş sektöründe varlığını giderek arttırmış ve yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bilhassa Dünyanın son birkaç yılda tutulmuş olduğu bu amansız salgın hastalık senkron eğitim modelinin gelişen teknoloji ile entegre edilerek toplumlarda oluşan eğitim sistemi boşluğu doldurulmaya çalışılmıştır. Tüm dünya devletleri eğitim kademelerinin her alanında online derslere geçmişlerdir.

Gezegen üzerinde hala varlığını önemli derecede hissettiren Covid-19'un eğitim sistemine yansımalarını araştırmak amaçlı çalışmalar yapılmıştır. Alanyazın taraması yaptığımızda senkron eğitim sistemine yönelik bazı çalışmaların sonuçları şu şekildedir.

Demir (2014), uzaktan eğitime yönelik inceleme amaçlı genel bir çalışma yapmıştır. Yapmış olduğu bu çalışmada önemli olanın içerik ve oluşturulan sınıfın önem teşkil ettiğini belirtmiştir. Uzaktan eğitime uygun bir yönetim sistemi ile ölçme ve değerlendirme sisteminin geliştirilmesi önemli olduğunu belirtmiştir.

Özyürek, Begde, Yavuz ve Özkan (2016), uzaktan eğitimin sağlamış olduğu yararlarından en önemlisinin bireyin başka bir işte çalışmasına imkân tanınmasını olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminde özellikle karşılaşılan sorunların başında internet erişiminde yaşanan aksaklıkların olduğunu, derslerde yaşadıkları sıkıntıların en başında öğretim görevlisinin derste faydalandığı materyallerin ve öğretim yöntemlerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Kurnaz ve Serçemeli (2020), uzaktan eğitim çalışmalarına yönelik yaptıkları araştırmada, uygulamalı derslerin en çok zorlanılan dersler olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sebepten ötürü uygulamalı derslere yönelik salgın sonrasında telafi çalışmalarının yapılması gerektiğini, buna yönelik olarak harmanlanmış bir eğitim sisteminin uygulanmasını önermişlerdir.

Dikmen ve Bahçeci (2020), Fırat Üniversitesinde Covid-19 pandemi döneminde yapmış oldukları çalışmada uzaktan eğitimin en iyi şekilde gerçekleşmesinin alt yapının uygunluğuna ve kalitesine bağlı olarak değiştiğini belirtmişlerdir. Öncelikle uzaktan eğitime geçiş çalışmasında teknolojik bilgi ve becerinin yanında kalifiye insan gücü gibi faktörlerin uzaktan eğitimin değerini artırdığını ifade etmişlerdir.

Akyavuz ve Çakın (2020), okul yöneticilerin senkron eğitim sisteminde yaşanan problemleri araştırmışlardır ve bu problemlerin en başında iletişim eksikliklerinin, teknik bilgi eksikliğinin ve teknik yetersizliğin oluşturduğunu belirtmişlerdir.

Kaysi'nin (2020) üniversite öğrencilerine yönelik İstanbul'da bir devlet üniversitesinde yaptığı çevrimiçi anket sonucuna göre öğrencilerin sadece çevrimiçi ders yerine karma bir sistem istediklerini ifade etmişlerdir. Aynı zamanda yapılan çalışmalarında çevrimiçi teslim edilmesini tercih etmişlerdir. Ani bir biçimde geçilen uzaktan eğitim sistemine öğrencilerin ve öğretim üyelerinin kolaylıkla uyum sağladığını ifade etmişlerdir.

Kargın ve Karataş (2021), yaptıkları araştırmada öğretmenlerin uzaktan eğitime geçtiklerinde hizmet içi eğitim alamamalarından şikâyet ettiklerini aynı zamanda öğrencilere nasıl bir eğitim verilmesi

gerektiğini ve uzaktan eğitim verilen sistemleri nasıl kullanmaları gerektiğini bilmemelerinden dolayı kaygılı oldukları görülmüştür.

Taşkın ve Aksoy (2021), yaptıkları araştırmada uzaktan eğitim modeli ile ulaşılmak istenen kitlelere ulaşamadığı sonucuna varmışlardır. Buna gerekçe olarak ise gerekli alt yapının olmaması, maddi imkânsızlıklar, uzaktan eğitimin her kademeğe uygulanmaya uygun olamaması, öğrencilerin bu duruma hazır bulunuşluk seviyeleri, sosyalleşmeden ve akran eğitiminden uzak kalmaları, ölçme değerlendirme sisteminden kaynaklanan nedenler bulunmuştur.

Sağır (2021), yapmış olduğu araştırmada ilk okuma yazmada ailelerin maddiyatlarının ve sosyal düzeylerinin yeterli olmamasının, derslere öğrencilerin düzenli olarak devam etmelerini engellediği, senkron eğitimde velilerin vermiş olduğu desteğin öğretmenlerin işlerini kolaylaştırdığı, bu süreçte velilerin ve öğretmenlerin ortak çalışmalar yaptıkları, uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirmede istenilen sonuca ulaşamadığı, ders sayılarının ve sürelerinin fazla olmasının süreci olumsuz etkilediği, online platformlar üzerinden oluşturulan ve öğrencilerin hizmetine sunulan çalışmaların yeterli ve verimli olmalarına yönelik bulgularına, öğrencinin hazır olduğu derslerde bu çalışmaların sürekli olarak kullanıldığını, çevrimiçi sistemlerde oluşturulan ve öğrencilerin kullanımına sunulan etkinliklerin yeterli olmadığı sonucuna ulaşmış ve bu nedenle devamlı olarak çeşitli kaynaklardan yararlanmaya ihtiyaç duydukları, öğrenci başarısı bakımından genel olarak olumlu ve başarılı bulunmuş, öğrencilerin derslere sürekli katılımları ile elde ettikleri başarı arasında doğru orantıya sahip bir ilişkinin olduğunu ve bu nedenle ilkokullarda okuma yazma öğretiminde sınıf öğretmenlerinin sorumluluklarının ve sahip oldukları iş yüklerinin arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Yolcu ve Kurt (2021), yapmış oldukları çalışmada EBA sisteminin alt yapısının yetersiz olduğu, öğretmen ve öğrencilerin bir çoğunun internet ve gerekli cihazlara erişemedikleri, motivasyon düşüklüğü yaşandığı ve velilerin derslere müdahalelerinin sonuçlarının olumsuz olduğu, EBA sisteminde yaşanan sıkıntılar nedeni ile öğretmenlerin farklı dijital uygulamalar kullandıkları, EBA'nın daha çok içeriklerinden yararlandıkları, öğrencilerle iletişim için telefon veya mesajlaşma yolunu tercih ettikleri, ölçme ve değerlendirmede sorunlar yaşadıkları, canlı (online) derse devam eden öğrencilerin akademik başarılarının düştüğü, EBA'nın içeriğinin daha düzenli şekilde düzenlenmesi gerektiği ve uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime alternatif olarak devam edilebileceği sonucuna ulaşmıştır.

Gençtürk Güven, Karakuş, Yurdakul ve Yusufoglu (2021), yaptıkları araştırmada öğretmenlerin sürece hazırlıksız yakalandıkları, süreç ve sürece yönelik eğitim almadıkları, kendi çaba ve gayretleri ile süreci öğrendikleri, öğretmenlerin süreç içinde öğrenci ile iletişim kurmada, derse katılımlarda, öğrenci gelişimlerini takip etmede, bağlantılarda yaşanan problemlerde, sınıf kontrollerinde, veli sebepli problemlere yaşandığı, motivasyon düşüklüğü, EBA içeriğinin zenginleştirilmesi gerektiği ve yüz yüze eğitimi uzaktan eğitimi tercih ettikleri sonucuna ulaşmışlardır.

Senkron eğitim sistemi üzerine yapılan araştırmaların sonuçları incelendiğinde mevcut alt yapı sistemlerinde sürekli olarak iyileştirilmelerin yapılması, uzaktan eğitim hakkında teknik bilgi ve becerilerin artırılması, kullanıcıların memnuniyetlerinin ölçülmesi gibi konularda düzenlemelerin devamlı olarak yapılması gerektiği görülebilir. Salgın Dünya genelinde olması nedeniyle bundan sonraki yıllarda böyle vakaların yaşanabileceği göz önüne alınarak bu alanda gerekli iyileştirmelerin yapılması gerekmektedir. Yapılmış ve yapılacak olan akademik çalışmaların sonuçları sürecin hızlı ve daha doğru ilerlemesine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle eğitim öğretimin başlangıcı ve temeli olan ilkokullarda sınıf öğretmenlerinin senkron derslerine yönelik yapılacak olan çalışmanın önemini daha da kuvvetlendirmektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın salgın döneminde yaşanan uzaktan eğitimde sınıf öğretmenlerine yönelik olması çalışmanın değerini artırmaktadır. Bahsedilen yönü ile alanda yapılan çalışmalardan farklılaşmakta ve aynı zamanda da literatüre katkıda bulunacağı ifade edilebilir.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın esas amacı sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun ne düzeyde olduğu ve çeşitli değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemektir. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranacaktır:

1- Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumları ne düzeydedir?

2- Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun cinsiyet, yaş, medeni durum, medeni durumunuza göre bakmakla yükümlü olduğunuz çocuk sayısı, öğretmenlik mesleğinde kıdemi, bulunduğu okuldaki görev süresi, eğitim durumu, gelir durumu, canlı (online) ders uygulamaları ile ilgili kurs, seminer, hizmet içi eğitim vb. bir eğitim alma durumu, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) salgın öncesinde kullanma durumu ve salgın öncesinde herhangi bir dijital platformdan canlı (online) ders, sunum, seminer, video yayını vb. çalışma durumu değişkenlerine göre farklılaşmakta mıdır?

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun ne düzeyde olduğu ve çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan durumu, var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2000: 78).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni; İstanbul'un Avrupa yakasında bulunan Avcılar, Beylikdüzü ve Esenyurt ilçelerinin devlet okullarında, 2021-2022 eğitim öğretim döneminde görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Bu sınıf öğretmenleri arasından basit rastgele örnekleme yöntemi ile 268 sınıf öğretmeni seçilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu bölümde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum, medeni durumunuza göre bakmakla yükümlü olduğunuz çocuk sayısı, öğretmenlik mesleğinde kıdemi, bulunduğu okuldaki görev süresi, eğitim durumu, canlı (online) ders uygulamaları ile ilgili kurs, seminer, hizmet içi eğitim vb. bir eğitim, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) salgın öncesinde kullanma durumu ve salgın öncesinde herhangi bir dijital platformdan canlı (online) ders, sunum, seminer, video yayını vb. çalışma durumu ile ilgili sorulara cevap aranmıştır. Bu formda 10 demografik bilgiler sorusu ve "Kesinlikle Katılıyorum", "Katılıyorum", "Kararsızım", "Katılmıyorum" ve "Kesinlikle Katılmıyorum" arasında değişen 5'li Likert tipine göre araştırmacılar tarafından hazırlanmış 46 ölçek maddesinden oluşan "Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlköğöl Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutum Anketi" ile beraber toplamda 56 soru bulunmaktadır. Ölçeğin güvenirlik analizi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Güvenirlik Analizi Tablosu

Cronbach's Alpha	N of Items
.859	47

Güvenirlik analizi sonucu incelendiğinde Canlı (online) Derse Yönelik Tutum Anketinin Cronbach's Alpha katsayısının ,859 değeri ile güvenilir olduğu görülmektedir.

4. BULGULAR

Katılımcı sınıf öğretmenlerinin demografik özellikleri ve sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun çeşitli değişkenlere göre farklılaşma durumu aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2: Sınıf Öğretmenlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyetiniz	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
Kadın	158	59,0	59,0	59,0
Erkek	110	41,0	41,0	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 2'ye göre sınıf öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 158'nin (%59) kadın, 110'nun (%41) erkek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3: Sınıf Öğretmenlerinin Medeni Durum Değişkenine Göre Dağılımı

Medeni durum	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
Bekar	80	29,9	29,9	29,9
Evli	175	65,3	65,3	95,1
Boşanmış	13	4,9	4,9	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 3'e göre sınıf öğretmenlerinin medeni durum değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 80'nin (%29,9) bekar, 175'nin (%65,3) evli, 13'nin (%4,9) boşanmış olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4: Sınıf Öğretmenlerinin Medeni Duruma Göre Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Dağılımı

Medeni duruma göre bakmakla yükümlü olduğu çocuk sayısı	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
Bekâr – Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocuk Yok	78	29,1	29,1	29,1
Evli - Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocuk Yok	24	9,0	9,0	38,1
Evli – 1 Çocuk	63	23,5	23,5	61,6
Evli – 2 Çocuk	77	28,7	28,7	90,3
Evli – 3 Çocuk ve Fazlası	11	4,1	4,1	94,4
Boşanmış – 1 Çocuk	6	2,2	2,2	96,6
Boşanmış – 2 Çocuk	9	3,4	3,4	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 4'e göre sınıf öğretmenlerinin medeni durumuna göre bakmakla yükümlü olduğu çocuk sayısı değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 78'inin (%29,1) bekâr- bakmakla yükümlü olduğu çocuğunun olmadığı, 24'ünün (% 9,0) evli- bakmakla yükümlü olduğu çocuğunun olmadığı, 63'ünün (%23,5) evli-1 çocuk sahibi olduğu, 77'sinin (%28,7) evli-2 çocuk sahibi olduğu, 11'inin (%4,1) evli-3 ve daha fazla çocuk sahibi olduğu, 6'sının (%2,2) boşanmış-1 çocuk sahibi olduğu, 9'unun (%3,4) boşanmış-2 çocuk sahibi olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5: Sınıf Öğretmenlerinin Yaş Değişkenine Göre Dağılımı

Yaşımız	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
30 yaş ve daha az	46	17,2	17,2	17,2
31-40	163	60,8	60,8	78,0
41-50	39	14,6	14,6	92,5
51- 60	18	6,7	6,7	99,3
61 yaş ve üzeri	2	,7	,7	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 5'e göre sınıf öğretmenlerinin yaş değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 46'sının (%17,2) 30 yaş ve altı, 163'nin (%60,8) 31-40 yaş arası, 39'unun (% 14,6) 41-50 yaş arası, 18'nin (%6,7) 51-60 yaş arası, 2'sinin (%0,7) 61 yaş ve üzeri yaşa sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 6: Sınıf Öğretmenlerinin Gelir Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Gelir durumu	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
0-5000 TL arası	87	32,5	32,5	32,5
5000-7000 TL arası	130	48,5	48,5	81,0
7000-9000 TL arası	14	5,2	5,2	86,2
9000-11000 TL arası	25	9,3	9,3	95,5
11000 TL ve üzeri	12	4,5	4,5	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 6'ya göre sınıf öğretmenlerinin gelir durumu değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 87'sinin (%32,5) 0-5000 TL arası gelire sahip, 130'unun (%48,5) 5000-7000 TL arası, 14'ünün (% 5,2) 7000-9000 TL arası, 25'inin (%9,3) 9000-11000 TL arası, 12'sinin (%4,5) 11000 TL ve üzeri gelire sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7: Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Dağılımı

Mesleki kıdem	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
5 yıl ve daha az	39	14,6	14,6	14,6
6-10 yıl	51	19,0	19,0	33,6
11-15 yıl	107	39,9	39,9	73,5
16-20 yıl	31	11,6	11,6	85,1
21 yıl ve üzeri	40	14,9	14,9	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 7'ye göre sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 39'unun (%14,6) 5 yıl ve daha az, 51'inin (%19,0) 6-10 yıl, 107'sinin (% 39,9) 11-15 yıl, 31'inin (%11,6) 16-20 yıl, 40'nın (%14,9) 21 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 8: Sınıf Öğretmenlerinin Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine Göre Dağılımı

Bulunduğu okuldaki görev süresi	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
0-5 yıl	166	61,9	61,9	61,9
6-10 yıl	77	28,7	28,7	90,7
11-15 yıl	17	6,3	6,3	97,0
16-20 yıl	5	1,9	1,9	98,9
21 yıl ve üzeri	3	1,1	1,1	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 8'e göre sınıf öğretmenlerinin bulunduğu okuldaki görev süresi değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 166'sının (%61,9) 5 yıl ve daha az, 77'sinin (%28,7) 6-10 yıl, 17'sinin (% 6,3) 11-15 yıl, 5'inin (%1,9) 16-20 yıl, 3'ünün (%1,1) 21 yıldan daha fazla bir süre bulunduğu okulda görev yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 9: Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Eğitim durumu	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
Ön Lisans	4	1,5	1,5	1,5
Lisans	235	87,7	87,7	89,2
Yüksek Lisans	27	10,1	10,1	99,3
Doktora	2	,7	,7	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 9'a göre sınıf öğretmenlerinin eğitim durumu değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 4'ünün (%1,5) önlisans, 235'inin (%87,7) lisans, 27'sinin (%10,1) yüksek lisans, 2'sinin (%0,7) doktora mezunu olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10: Sınıf Öğretmenlerinin Canlı (online) Dersle İlgili Eğitim Alma Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Canlı (online) dersle ilgili eğitim alma durumu	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
Evet	105	39,2	39,2	39,2
Hayır	163	60,8	60,8	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 10'a göre sınıf öğretmenlerinin canlı (online) dersle ilgili eğitim alma durumu değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 105'nin (%39,2) evet cevabını vererek canlı (online) dersle ilgili eğitim aldığı, 163'nün (%60,8) hayır cevabını vererek canlı (online) dersle ilgili eğitim almadığı tespit edilmiştir.

Tablo 11: Sınıf Öğretmenlerinin EBA'yı Salgın Öncesinde Kullanma Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

EBA'yı salgın öncesinde kullanma durumu	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
Evet	99	36,9	36,9	36,9
Hayır	169	63,1	63,1	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 11'e göre sınıf öğretmenlerinin EBA'yı salgın öncesinde kullanma durumu değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 99'unun (%36,9) evet cevabını vererek EBA'yı salgın öncesinde kullandığı, 169'unun (%63,1) hayır cevabını vererek EBA'yı salgın öncesinde kullanmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 12: Sınıf Öğretmenlerinin Salgın Öncesinde Canlı (online) Ders, Seminer, Sunum Yapma Durumu Değişkenine Göre Dağılımı

Salgın öncesinde canlı (online) ders, seminer, sunum yapma durumu	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplam Yüzde
Evet	40	14,9	14,9	14,9
Hayır	228	85,1	85,1	100,0
Toplam	268	100,0	100,0	

Tablo 12'ye göre sınıf öğretmenlerinin salgın öncesinde canlı (online) ders, seminer, sunum yapma durumu değişkenine göre dağılımı incelendiğinde 40'nın (%14,9) evet cevabını vererek salgın öncesinde canlı (online) ders, seminer, sunum vb. gerçekleştirdiği, 228'nün (%85,1) hayır cevabını vererek salgın öncesinde canlı (online) ders, seminer, sunum vb. gerçekleştirmediği tespit edilmiştir.

Tablo 13: Cinsiyet Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Mann Whitney U testi Sonucu

	Cinsiyetiniz	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Toplam	Kadın	158	138,38	21863,50	8077,500	,326
	Erkek	110	128,93	14182,50		
	Toplam	268				

Tablo 13'e göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (U=8077,500, p>.05).

Tablo 14: Canlı (Online) Ders ile ilgili Eğitim Alma Durumu Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Mann Whitney U testi Sonucu

	Canlı (online) dersle ilgili eğitim alma durumu	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Toplam	Evet	105	134,15	14085,50	8520,500	,952
	Hayır	163	134,73	21960,50		
	Toplam	268				

Tablo 14'e göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu canlı (online) ders ile ilgili eğitim alma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (U=8520,500, p>.05).

Tablo 15: EBA'yı Salgın Öncesinde Kullanma Durumu Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Mann Whitney U testi Sonucu

	EBA salgın öncesinde kullanma durumu	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Toplam	Evet	99	125,46	12420,50	7470,500	,144
	Hayır	169	139,80	23625,50		
	Toplam	268				

Tablo 15'e göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu EBA'yı salgın öncesinde kullanma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (U=7470,500, p>.05).

Tablo 16: Salgın Öncesinde Canlı (Online) Ders, Seminer, Sunum Yapma Durumu Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Mann Whitney U testi Sonucu

	Salgın öncesinde canlı (online) ders, seminer, sunum yapma durumu	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Toplam	Evet	40	140,60	5624,00	4316,000	,589
	Hayır	228	133,43	30422,00		
	Toplam	268				

Tablo 16'a göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu salgın öncesinde canlı (online) ders, seminer, sunum yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir (U=4316,000, p>.05).

Tablo 17: Medeni Durum Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Kruskal Wallis H testi Sonucu

	Medeni durum	N	Sıra ortalaması	sd	X ²	P
Toplam	Bekar	80	135,59	2	,540	,763
	Evli	175	135,14			
	Boşanmış	13	119,12			
	Toplam	268				

Tablo 17'e göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [X² (sd=2, n=268)= ,540, P>.05].

Tablo 18: Medeni Duruma Göre Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocuk Sayısı Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Kruskal Wallis H testi Sonucu

	Medeni duruma göre bakmakla yükümlü olduğu çocuk sayısı	N	Sıra ortalaması	sd	X2	P
Toplam	Bekâr – Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocuk Yok	78	137,70	6	5,442	,489
	Evli - Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocuk Yok	24	134,46			
	Evli – 1 Çocuk	63	147,26			
	Evli – 2 Çocuk	77	129,78			
	Evli – 3 Çocuk ve Fazlası	11	110,23			
	Boşanmış – 1 Çocuk	6	93,92			
	Boşanmış – 2 Çocuk	9	114,67			
	Toplam	268				

Tablo 18'e göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu medeni duruma göre bakmakla yükümlü olduğu çocuk sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [X^2 (sd=6, n=268)= 5,442, $P > .05$].

Tablo 19: Yaş Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Kruskal Wallis H testi Sonucu

	Yaşımız	N	Sıra ortalaması	sd	X2	P
Toplam	30 yaş ve daha az	46	136,20	4	4,810	,307
	31-40	163	140,99			
	41-50	39	115,81			
	51- 60	18	114,31			
	61 yaş ve üzeri	2	113,00			
	Toplam	268				

Tablo 19'a göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [X^2 (sd=4, n=268)= 4,810, $P > .05$].

Tablo 20: Gelir Durumu Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Kruskal Wallis H testi Sonucu

	Gelir durumu	N	Sıra ortalaması	sd	X2	P
Toplam	0-5000 TL arası	87	130,76	4	3,299	,509
	5000-7000 TL arası	130	139,65			
	7000-9000 TL arası	14	102,18			
	9000-11000 TL arası	25	139,06			
	11000 TL ve üzeri	12	134,00			
	Toplam	268				

Tablo 20'ye göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [X^2 (sd=4, n=268)= 3,299, $P > .05$].

Tablo 21: Mesleki Kıdem Durumu Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Kruskal Wallis H testi Sonucu

	Mesleki Kıdem	N	Sıra ortalaması	sd	X2	P
Toplam	5 yıl ve daha az	39	143,72	4	9,628	,047
	6-10 Yıl	51	146,55			
	11-15 Yıl	107	138,93			
	16-20 Yıl	31	130,87			
	21 Yıl ve üzeri	40	101,11			
	Toplam	268				

Tablo 21'e göre analiz sonuçları sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun mesleki kıdem durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir [X^2 (sd=4, n=268)= 9,628, $P < .05$]. Bu bulgu, mesleki kıdem sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunu artırmada farklı etkilere sahip olduğunu gösterir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun en yüksek puana sahip olanların 6-10 yıl mesleki kıdemi olanlar olduğu, bunu 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip olanların ve 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip olanların izlediği görülmektedir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumunun en düşük puana sahip olanların 20 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olanlar olduğu görülmektedir.

Tablo 22: Bulunduğu Okuldaki Görev Süresi Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Kruskal Wallis H testi Sonucu

	Bulduğunuz okuldaki görev süreniz	N	Sıra ortalaması	sd	X ²	P
Toplam	0-5 yıl	166	129,23	4	5,429	,246
	6-10 Yıl	77	149,94			
	11-15 Yıl	17	130,65			
	16-20 Yıl	5	92,20			
	21 Yıl ve üzeri	3	122,33			
	Toplam	268				

Tablo 22'e göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu bulunduğu okuldaki görev süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [X² (sd=4, n=268)= 5,429, P>. 05].

Tablo 23: Eğitim Durumu Değişkenine Göre Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumunun Farklılaşma Durumunu Gösteren Kruskal Wallis H testi Sonucu

	Eğitim durumu	N	Sıra ortalaması	sd	X ²	P
Toplam	Ön Lisans	4	164,25	3	3,019	,389
	Lisans	235	132,22			
	Yüksek Lisans	27	144,52			
	Doktora	2	207,50			
	Toplam	268				

Tablo 23'e göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkököl canlı (online) derslerine yönelik tutumu eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [X² (sd=3, n=268)= 3,019, P>. 05].

Tablo 24: Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim İlkokul Canlı (Online) Derslerine Yönelik Tutumu ile İlgili Betimsel İstatistik Analizi

	N	Minimum	Maximum	\bar{x}	ss
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslere başlanmadan önce öğretmenlere nereden, ne zaman, nasıl ders verileceğine yönelik seminer verilmesi gerektiğini düşünüyorum.	268	1	5	4,38	1,117
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde sınıf yönetiminde sorun yaşıyorum.	268	1	5	2,79	1,313
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler için teknolojik donanımlara sahip değilim.	268	1	5	2,39	1,230
Uzaktan eğitim yolu ile verilen canlı derslerin yüz yüze eğitime göre avantajlarının daha fazla olduğunu düşünüyorum.	268	1	5	1,89	1,191
Uzaktan eğitim yolu ile verilen canlı derslerin yüz yüze eğitime göre dezavantajlarının daha fazla olduğunu düşünüyorum.	268	1	5	4,24	1,093
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerin devamsızlık sorununu ortadan kaldırdığını düşünüyorum.	268	1	5	1,79	1,181
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslere tüm öğrencilerin rahatça erişemediğini düşünüyorum.	268	1	5	4,47	1,054
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslere tüm öğrencilerin rahatça erişebildiğini düşünüyorum.	268	1	5	1,63	1,054
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerin öğrencilerin ailelerini maddi olarak rahatlatmaktadır.	268	1	5	2,08	1,253
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde zamanın yetersiz olduğunu düşünüyorum.	268	1	5	2,89	1,422
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde ekran başında geçirilen sürenin küçük yaş guruplarının zihinsel gelişimini olumsuz etkilediğini düşünüyorum.	268	1	5	4,30	1,047
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerin defter, kitap, dergi vb. kaynak kullanımını ortadan kaldırdığını düşünüyorum.	268	1	5	2,70	1,417
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde öğrencilere harf öğretiminde mimik, jest vb. hareketlerle harfleri hissettirmekte zorlanıyorum.	268	1	5	3,59	1,394
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde öğrencilerde öğrenmenin tam anlamı ile gerçekleşip gerçekleşmediğini anlayamıyorum.	268	1	5	3,90	1,144
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde sayısal kavramları kavratmakta daha çok zorlanıyorum.	268	1	5	3,68	1,130
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde dikte çalışması yaptırmakta zorlanıyorum.	268	1	5	3,73	1,291
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde örneklerle uygulama yaptırmakta zorlanıyorum.	268	1	5	3,59	1,258
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler öğrencilerin daha fazla ilgisini çekmektedir.	268	1	5	2,47	1,237
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde bekar olan öğretmenlerin daha verimli olduğunu düşünüyorum.	268	1	5	3,29	1,426
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde evli ve birden fazla çocuğu olanlar daha çok zorluk yaşamaktadırlar.	268	1	5	4,21	1,193
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler için öğretmenin evinin yeterince büyük ve kullanışlı olması gerektiğini düşünüyorum.	268	1	5	3,99	1,318
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler için öğretmen, eşi ve çocukları aynı zaman diliminde derse katılmaları dersleri olumsuz etkilemektedir.	268	1	5	4,40	1,032
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslere öğrencilerin birçoğunun erişemediğini düşünüyorum.	268	1	5	4,19	1,031

Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerin bundan sonraki eğitim öğretimde köklü değişiklikler oluşturacağını düşünüyorum.	268	1	5	3,68	1,180
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler ailenin öğrencinin derslerine olan ilgilerini artırmıştır.	268	1	5	3,25	1,363
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerin her gün belirli saatlerde verilmesi öğrencileri sosyal olarak olumsuz etkilemektedir.	268	1	5	3,17	1,348
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde mekân kısıtlamasının olmaması eğitimin sürekliliğini sağlamaktadır.	268	1	5	3,20	1,282
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler işitsel, görsel tasarımlar ve teknoloji yoluyla etkili öğrenmeyi sağlamaktadır.	268	1	5	3,36	1,251
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde öğrenciler ile birebir çalışma imkânının olmaması öğrenme gücü çeken öğrencileri olumsuz etkilemektedir.	268	1	5	4,38	1,041
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerden özel eğitim gereksinimli öğrenciler tam anlamıyla faydalanamamaktadırlar.	268	1	5	4,45	,892
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler ülkemizde verimli bir şekilde gerçekleştirilememektedir.	268	1	5	3,56	1,263
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde birinci sınıf öğrencileri teknolojiyi kullanmakta yetersiz kalmaktadır.	268	1	5	3,78	1,195
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde emekliliği yaklaşmış kıdemli öğretmenler daha fazla zorlanmaktadır.	268	1	5	4,00	1,179
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde birinci sınıf öğrencilerinin dikkatinin çok çabuk dağıldığını düşünüyorum.	268	1	5	4,17	1,128
Uzaktan eğitim yolu ile canlı dersler öğrencilerin sosyal yönden gelişimini olumsuz etkilemektedir.	268	1	5	4,29	1,008
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde öğrencilerin dikkatleri kolay dağıldığı için içeriğin aktarılması için süre yetersiz gelmektedir.	268	1	5	3,58	1,337
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde birinci sınıf öğrencileri yönergeleri takip etmekte ve uygulamakta zorlanmaktadır.	268	1	5	3,88	1,209
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde harflerin ağızdan veya gırtlaktan çıkışını öğrencilere hissettirmekte zorlanıyorum.	268	1	5	3,80	1,188
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde sınıfta kalma olmaması nedeni ile derslere gereken özeni öğrenci ve veliler göstermemektedir.	268	1	5	4,01	1,161
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde çoğunluk derste aktif olan öğrenciler pasif kalan öğrenciler şeklinde sanki iki grup oluşmaktadır.	268	1	5	3,81	1,277
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslere gerekli katılımın sağlanabilmesi için ailelerin teknolojik yazılım ve program kullanma becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.	268	1	5	4,40	,888
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslere başlanmadan önce öğretmenlere hangi platformdan, ne zaman ve nasıl ders verileceğine yönelik verilen eğitimin yetersiz olduğunu düşünüyorum.	268	1	5	3,81	1,192
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde ölçme değerlendirme yapmakta zorlanıyorum.	268	1	5	4,06	1,164
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde öğrencilere harf öğretiminde ses telaffuzunda zorlanıyorum.	268	1	5	3,75	1,236
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde ebeveyni çalışmak zorunda olan, büyükanne ve büyükbaba ile büyüyen çocuklar (özellikle birinci sınıf öğrencileri) canlı derse bağlanıp katılım göstermede zorluklar yaşayabilmektedir.	268	1	5	4,29	,985
Uzaktan eğitim yolu ile canlı derslerde teknolojik olarak alt yapı ile ilgili bazı sorunlar yaşanmaktadır.	268	1	5	4,43	,894
Toplam	268	1,54	4,50	3,60	,432

Tablo 24 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumunun $\bar{x} = 3,60$ ile yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

5. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Pandemi sürecinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumunun incelenmesine yönelik yapılan araştırma neticesinde ulaşılan sonuçları şöyle özetlemek mümkün olacaktır.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ağır (2007), yapmış olduğu çalışmada erkek ve bayan öğretmenlerin canlı (online) eğitime yönelik tutumları arasında anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Vatansaver Bayraktar ve Gökpınar (2021), yapmış olduğu çalışmada kadın ve erkek sınıf öğretmenlerinin, iş stresi düzeyleri arasında belirgin bir farkın olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Kaplan, Kul, Bektaş ve Armağan (2021), kadın ve erkek velilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarına yönelik yapmış oldukları çalışmada kadın ve erkek velilerin canlı (online) eğitime yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Taşkın ve Aksoy'un (2021) uzaktan eğitim hakkında öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre görüşlerinde anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu canlı (online) ders ile ilgili eğitim alma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ağır (2007), yapmış olduğu araştırmada canlı (online) eğitim hakkında ön bilgiye sahip öğretmenlerin canlı (online) eğitime yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır. Akyavuz ve Çakın (2020), okul yöneticilerin senkron eğitim sisteminde yaşadıkları problemlere yönelik yaptıkları çalışmada problemlerin en başında iletişim eksikliklerinin, teknik bilgi eksikliğinin ve teknik yetersizliğin oluşturduğunu belirtmişlerdir. Kargın ve Karataş (2021), yaptıkları araştırmada ise öğretmenlerin canlı (online) eğitim sistemine yönelik hizmet içi eğitim verilmemesinden, öğrencilere verilecek eğitim hakkında bilgi verilmesi gerektiği ve canlı (online) eğitim sistemlerini nasıl kullanmaları gerektiğini bilmemelerinden dolayı kaygılı oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Gençtürk Güven, Karakuş, Yurdakul ve Yusufoglu (2021), yaptıkları araştırmada öğretmenlerin sürece hazırlıksız yakalandıkları, süreç ve sürece yönelik eğitim almadıkları, kendi çaba ve gayretleri ile süreci öğrendikleri sonucuna ulaşmışlardır. Kaymaz (2021), uzaktan eğitimin sınıf öğretmenlerinin meslek hayatına etkilerine yönelik yapmış olduğu araştırmada sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde mesleki gelişimini olumlu etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu EBA'yı salgın öncesinde kullanma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ağır (2007), yapmış olduğu araştırmada canlı (online) eğitim hakkında bilgi sahibi olan öğretmenlerin canlı (online) eğitim karşı tutumlarının daha olumlu olduğu neticesine ulaşmışlardır. Kargın ve Karataş (2021), yaptıkları araştırmada öğretmenlerin salgın öncesinde uzaktan eğitime yönelik hizmet içi eğitim alamadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Taşkın ve Aksoy (2021), yaptıkları araştırmada uzaktan eğitime öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerinin istenen düzeyde olmadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Gençtürk Güven, Karakuş, Yurdakul ve Yusufoglu (2021), yaptıkları araştırmada öğretmenlerin sürece hazırlıksız yakalandıkları sonucuna ulaşmışlardır. Arslan, Arı ve Kanat (2021), yaptıkları araştırmada velilerin canlı (online) eğitim sürecinde kullanılan uygulamalara yeteri kadar kullanma becerisine ya da teknolojik donanıma sahip olmadıklarına ve gerek EBA sistemini gerekse sık kullanılan Zoom programını tam manasıyla kullanamadıkları, şifre girişi ve ID kodlarını kullanarak derse katılmada sorun yaşadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Yolcu ve Kurt (2021), yaptıkları araştırmada öğrencilerin teknolojik donanım, internet erişim yetersizliği, EBA alt yapısının yetersiz ve EBA internet sitesinin yoğun olması öğretmenler tarafından sıklıkla dile getirilmiştir.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu salgın öncesinde canlı (online) ders, seminer, sunum yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ağır (2007), yapmış olduğu araştırmada uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olan öğretmenlerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kargın ve Karataş (2021), yaptıkları araştırmada öğretmenlerin salgın öncesinde uzaktan eğitime yönelik hizmet içi eğitim alamadıkları sonucuna ulaşmışlardır. Yolcu ve Kurt (2021) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin canlı derslerini sürdürürken, ders anlatımlarında daha çok dijital içeriklerden (etkileşimli kitaplar, uygulamalar, sunumlar, resimler, videolar vb.) yararlandığı, öğrenci ve öğrenci velileri ile daha çok telefon aramaları yoluyla iletişim kurdukları görülmektedir.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Vatansaver Bayraktar ve Gökpınar (2021), yapmış olduğu araştırmada sınıf öğretmenlerinin medeni durumlarına göre iş stresi düzeylerinin benzer olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Kaymaz (2021) yapmış olduğu araştırmada sınıf öğretmenlerinin canlı (online) eğitim yapıldığı süreçlerde kendileri veya ailelerine yeteri kadar vakit ayıramamaları neticesinde sınıf öğretmenlerinin psikolojik ve sosyolojik anlamda olumsuz yönde etkilendikleri sonucuna ulaşmıştır.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Vatansaver Bayraktar ve Gökpınar (2021) yapmış olduğu araştırmada sınıf öğretmenlerinin iş stresinin yaş faktörüne göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Hamutoğlu, Gültekin ve Savaşçı (2019), öğretmen adaylarının canlı (online) eğitime yönelik görüşleri incelemiş ve öğretmen adaylarının erken yaşlarda açık öğretimin avantajlarından faydalanmaya başladıkları sonucuna ulaşmıştır.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu gelir durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Özyürek,

Begde, Yavuz ve Özkan (2016), uzaktan eğitim sisteminde özellikle karşılaşılan sorunların başında internet erişiminde yaşanan aksaklıkların olduğunu belirtmişlerdir. Dikmen ve Bahçeci (2020), Fırat Üniversitesi'nde Covid-19 pandemi döneminde yapmış oldukları çalışmada uzaktan eğitimin en iyi şekilde gerçekleşmesinin alt yapının uygunluğuna ve kalitesine bağlı olarak değiştiğini belirtmişlerdir. Arslan, Arı, Kanat (2021), velilere yönelik yapmış oldukları çalışmada maddi nedenlere bağlı olarak her evde internetin olmaması ya da yeteri hız, GB'ın yeterli olamaması gibi nedenlerle derslere gerekli katılımı sağlayamayan öğrencilerin olduğuna ve öğretmenlerce sistemlere yüklenen çalışmalara öğrencilerin çeşitli nedenlerle ulaşamadıkları sonucuna ulaşmışlardır.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumunun mesleki kıdem durumu değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir. Mesleki kıdem sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumunu artırmada farklı etkilere sahip olduğunu gösterir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumunun en yüksek puana sahip olanların 6-10 yıl mesleki kıdemi olanlar olduğu, bunu 5 yıl ve daha az mesleki kıdeme sahip olanların ve 11-15 yıl mesleki kıdeme sahip olanların izlediği görülmektedir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumunun en düşük puana sahip olanların 20 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olanlar olduğu görülmektedir. Ağır, 2007 yılında yapmış olduğu çalışmada 0-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenler ile 6-10 yıl, 11-15 yıl, 16-20 yıl ve 21 yıl ve üstü kıdem yılına sahip öğretmenlerin uzaktan eğitime karşı tutum düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Mesleki kıdemler arası çoklu karşılaştırma sonuçlarına göre 0-5 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin tutum düzeyleri ortalamasının, diğer kıdem yıllarına sahip öğretmenlerin tutum düzeyleri ortalamalarından yüksek olduğu da bu sonucu doğrulamaktadır. Vatansever Bayraktar ve Gökpınar (2021) yapmış olduğu çalışmada sınıf öğretmenlerinin iş stresinin mesleki kıdemlerine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Taşkın ve Aksoy'un (2021), uzaktan eğitim hakkında öğretmen görüşlerine yönelik yaptıkları çalışmada mesleki kıdemi 6-10 yıl olan öğretmenlerin 1-5 yıl olan öğretmenlere göre görüşlerinde olumlu yönde anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Katılımcılar uzaktan eğitimle bilgiye daha kolay ulaşabileceği konusunda kısmi olarak katıldıkları görülmüştür. Konuyla ilgili mesleki kıdemi 11-15 yıl olan öğretmenlerin mesleki kıdemi 1-5 yıl olan öğretmenlere göre görüşlerinin olumlu yönde anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu bulunduğu okuldaki görev süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Yapılan araştırma neticesinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ilkökul canlı (online) derslerine yönelik tutumu eğitim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ağır (2007), yapmış olduğu çalışmada yüksek lisans mezunu öğretmenlerin önlisans ve lisans mezunu öğretmenlere göre uzaktan eğitime karşı tutum puanı yüksek bulunmuştur. Bu bulgu yüksek lisans mezunu öğretmenlerin uzaktan eğitime daha olumlu bir tutum sergilediğini göstermektedir. Vatansever Bayraktar ve Gökpınar (2021) yapmış olduğu çalışmada sınıf öğretmenlerinin eğitim düzeyleri ile birlikte iş stres düzeylerinin değişmediği, eğitim gruplarında iş stresi düzeylerinin benzer olduğu bulunmuştur. Kaplan, Kul, Bektaş ve Armağan (2021), eğitim düzeylerine göre velilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları arasında fark olup olmadığına yönelik yapmış oldukları çalışmada ortaokul mezunu veliler ile lise mezunu veliler arasında ortaokul mezunu veliler lehinde anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Eğitim seviyesi düştükçe uzaktan eğitime yönelik tutum puanlarının arttığı, eğitim seviyesi yükseldikçe uzaktan eğitime yönelik tutum puanlarının düştüğü görülmüştür.

5.1. Öneriler

- Salgın sürecinde yaşanan teknolojik alt yapı eksikliklerinin giderilip giderilmediğine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Veli, öğretmen veya okul yönetiminin salgın öncesindeki teknolojik bilgi birikimleri ile sonrasındaki teknolojik bilgi birikimlerine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Salgın sonrasında öğretmenlerin EBA, Zoom, Microsoft Teams gibi programları derslerin işlenmesinde ne kadar kullandıklarına yönelik araştırmalar yapılabilir.

- Salgın döneminde okuma yazma öğrenen öğrenciler ile yüz yüze eğitimle okuma yazma öğrenen öğrencilerin seviyelerine ilişkin araştırmalar yapılabilir.
- Pandemi döneminde öğrenci, veli veya öğretmenlerin zaman yönetimi becerilerinde yaşanan değişimlere yönelik araştırma yapılabilir.
- Mobil öğrenme ortamlarından öğrencilerin faydalanmalarına yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Özel eğitim kurumları ile kamu kurumlarının uzaktan eğitime yönelik çalışmaları araştırılabilir.
- Eba eğitim platformu ilk okuma yazma ve diğer dersler açısından ilgi çekici olma, eğlenceli içeriklere sahip olma, pekiştirici çalışmalarla etkili hale getirme vb. çalışmalarla içerikler zenginleştirilmelidir.
- Uzaktan eğitimin öğrenci velileri tarafından tam yeterlilikte kullanılabilmesi için ailelere uzaktan eğitim sistemlerinin kullanımına yönelik kurslar düzenlenmelidir.
- Uzaktan eğitim platformlarının Türkçe uygulamalarının geliştirilmelidir.
- Uzaktan eğitim sisteminde öğrencilerin başarılarını ölçmek için geçerli ve güvenilir ölçme ve değerlendirme uygulamalarının geliştirilmesi gerekir.
- Uzaktan eğitim modelinin bundan sonraki yüz yüze eğitim modeline sürekli olarak entegre edilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Öğrencilerin uzaktan eğitimde devamlılıklarının sağlanması amacıyla yapılacak çalışmalar sunulabilir.

KAYNAKÇA

- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi*. Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Akyavuz, E. ve Çakın, M. (2020). Covid-19 salgınının eğitime etkisi konusunda okul yöneticilerinin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 723-737.
- Arslan, K., Arı, A. G. ve Kanat, M. H. (2021). Covid-19 Pandemi sürecinde verilen uzaktan eğitim hakkında veli görüşleri, *Ulakbilge*, 57(2021 Şubat), 192-206.
- Çelik, T. (2021). Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği ölçeği geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 51, 449-478. doi:10.9779/pauefd.700181
- Demir, E. (2014). Uzaktan Eğitime Genel Bir Bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (39), 203-211.
- Dikmen, S., ve Bahçeci, F. (2020). Covid-19 Pandemisi sürecinde yükseköğretim kurumlarının uzaktan eğitime yönelik stratejileri: Fırat Üniversitesi Örneği. *Turkish Journal of Educational Studies*, 7(2), 78-98. DOI: 10.33907/turkjes.721685
- Erden, M. (1995). Öğretmen adaylarının öğretmenlik sertifikası derslerine yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (11), 99-104.
- Gençtürk Güven, E., Karakuş, S., Yurdakul, S. ve Yusufoglu, A. (2021). Covid-19 sürecinde sosyal bilgiler dersinin uzaktan eğitim ile yürütülmesine yönelik öğretmen görüşleri: fırsatlar ve engeller. *EJERCongress 2021 Bildiri Özetleri Kitabı*, Trabzon.
- Güneş, F. (2000). *Okuma-yazma öğretimi ve beyin teknolojisi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Hamutoğlu, N. B., Gültekin, G. S. ve Savaşçı, M. (2019). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri: Açıköğretim uygulamaları. *Yükseköğretim Dergisi*, 9(1), 19-28.
- Kaplan, E., Kul, H. H., Bektaş, O. ve Armağan, F. Ö. (2021). Sekizinci sınıf velilerinin uzaktan eğitim sürecine yönelik tutumları: Kayseri ili örneği. *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 251-277.
- Karaoğlu, S. ve Özbay Karlıdağ, İ. (2021). Covid-19 salgını sürecinde erken çocukluk eğitim prosedürleri: İngiltere örneği. *Ekev Akademi Dergisi*, (86), 557-568.
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemleri*, Ankara: Nobel Yayıncılık.

- Karbeyaz, A., Yurtdakal, K. ve Kurt, M. (2021). Öğrencilerin Covid 19 sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili yaşadığı sorunlar ve olası çözüm yolları. *Ekev Akademi Dergisi*, (88), 71-97.
- Kargın, T. ve Karataş, A. (2021). Sınıf öğretmenlerinin gözünden küresel salgın sürecinde uzaktan eğitim aracılığıyla ilk okuma yazma öğretimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(4), 1264-1284.
- Kaymaz, A. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde değişen iş yükü ve etkilerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi*, 1(1), 91-105.
- Kaysi, F. (2020). Covid-19 salgını sürecinde Türkiye’de gerçekleştirilen uzaktan eğitimin değerlendirilmesi. 5th International Scientific Research Congress (IBAD - 2020) Bildiriler.
- Kırık, A. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye’deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94.
- Kışla, T. (2016). Uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 17(1), 258-271.
- Kurnaz, E. ve Serçemeli, M. (2020). Covid-19 Pandemi döneminde akademisyenlerin uzaktan eğitim ve muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 2(3), 262- 288.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2020a). Haber arşivi. <http://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-23-martta-baslayacak-uzaktan-egitime-iliskin-detaylari-anlatti/haber/20554/tr> Erişim: 19.02.2022
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2020b). Haber arşivi. <http://www.meb.gov.tr/ebada-canlisinifla-egitim-basliyor/haber/20602/tr> Erişim: 19.02.2022
- Metin, M., Çevik, A. ve Gürbey, S. (2021). Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini belirleme ölçeği: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Maarif Mektepleri Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 4(1), 15-35.
- Sağrılı, M. (2021). Salgın sürecinde ilk okuma yazma öğretimi. *Ekev Akademi Dergisi*, (86), 385-402.
- Özyürek, A., Begde, Z., Yavuz, N. F. ve Özkan, İ. (2016). Uzaktan eğitim uygulamasının öğrenci bakış açısına göre değerlendirilmesi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 595-605.
- Taşkın, G. ve Aksoy, G. (2021). Uzaktan eğitim hakkında öğretmen görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (52), 622-647.
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Türker, A. & DüNDAR, E. (2020). Covid-19 Pandemi sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden yürütülen uzaktan eğitimlerle ilgili lise öğretmenlerinin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1) 323-342 . DOI: 10.37669/milliegitim.738702
- Vatansever Bayraktar, H. ve İşleyen, M. (2018). Öğretmen adaylarının öğretim teknolojisi ve materyal tasarımı dersine yönelik tutumlarının incelenmesi, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(79), 208-230. <https://doi.org/10.16992/ASOS.14208>
- Vatansever-Bayraktar, H., Kadioğlu Ateş, H. ve Afat, N. (2019). An analysis on the relationship between primary school teachers’ self-efficacy beliefs and attitudes towards gifted education, *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 10(38), 1099-1124.
- Vatansever Bayraktar, H. ve Gökpınar, İ. (2021). Sınıf öğretmenleri ve eğitim yöneticilerinin iş stresi düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi, *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 12(46), 870-885. DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.3018>
- Yolcu, H. ve Kurt, M. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde EBA canlı (online) derslerle ilgili öğretmenlerin görüşleri. *Ekev Akademi Dergisi*, (87), 241-262.
- Zengin, E., Aslan, Ö., Alu, Ö. ve Aslan, A. (2021). Sınıf öğretmenlerinin pandemi (Covid-19) sürecinde sosyal bilgiler dersinin uzaktan eğitim şeklinde işlenmesine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, (87), 117-142.